

Oktober (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Terwijl Utrecht deze dagen in het teken staat van het Nederlands Filmfestival kwam ik op internet een heel ander en ongewoner filmfestival tegen in Amsterdam, over fietsen, het **Bicycle Filmfestival**. Tijdens dit festival zal op vrijdagavond

7 oktober tijdens de rol onderzocht worden die de fiets speelt in het leven van vrouwen. Even dacht ik dat het humoristisch bedoeld was, maar misschien valt er wel meer over te zeggen. Een van de vrouwen die geciteerd wordt in de aankondiging is Susan B. Anthony, een beroemde 19e eeuwse leidster van de Amerikaanse 'civil rights'-beweging en voorvechtster van het vrouwenkiesrecht in de V.S. Zij zei destijds: *"Ik denk dat fietsen meer gedaan heeft voor het emanciperen van vrouwen dan wat anders dan ook ter wereld. Het geeft vrouwen een gevoel van vrijheid en zelfvertrouwen."* Heeft ze wellicht nog gelijk ook? Tijdens de avond zullen negen korte films gedraaid worden, gevolgd door een panel-gesprek (in het Engels!) met vijf inspirerende vrouwen die iets met fietsen en vrouwen te maken hebben.

Meer info: <https://dezwijger.nl/programma/women-on-wheels>

Op het filmfestival in Utrecht is vanavond overigens *Het land van mijn ouders (1983)* te zien, een persoonlijke zoektocht van schrijfster **Marion Bloem** die begin 80-er jaren de sterke behoefte had om haar familieverleden te begrijpen en met haar gezin naar Indonesië reist. Daarnaast ondervraagt ze haar ouders en bezoekt ze reünies van Indische Nederlanders om te onderzoeken met welke plek zij zich verbonden voelen. Niet alleen deze documentaire was het resultaat van haar zoektocht, maar ook haar bekende roman *Geen gewoon Indisch meisje*. Na afloop van de film zal er een gesprek zijn met Marion Bloem.

Meer info: <https://www.filmfestival.nl/publiek/evenementen/meestervertellers-marion-bloem-2016>

Ook van andere zogenoemde 'meestervertellers' wordt tijdens het festival getoond welke film een inspiratiebron vormde voor het eigen werk. Zo koos filmmaakster Gülsah Dogan *Geduld, straks ga je naar het paradijs (2015)* van Hadja Lahbib. De documentaire won in 2015 de Prix Europa Iris en werd daarmee verkozen tot de beste productie van Europa over de multiculturele samenleving. De film is een hartverwarmend en aanstekelijk portret van oudere Marokkaanse vrouwen uit de Brusselse wijk Molenbeek.

Verhalenvertelster Neske Beks (1972) koos *Grenzeloze liefde deel 2 Made in Africa (1999)* van Puck de Leeuw, die een serie maakte over Europese vrouwen die verliefd worden op mannen met een totaal andere culturele achtergrond. Zij volgen hun hart en besluiten naar het land van hun mannen te gaan. Het was haar grote inspiratie tijdens het maken van haar debuutfilm *Eigen Volk*.

Onlangs uitgebrachte titels

- *Carolijn Visser* vertelt in **Selma** het tragische en indrukwekkende levensverhaal van een sterke Nederlands-Joodse vrouw, die na de tweede wereldoorlog trouwt met een Chinese man, Chang, en in China een gezin met hem sticht. Samen worden ze slachtoffers van de grootse idealen van de maoïstische heilstaat. Chang was vooraanstaand lid van de Partij, maar tijdens de Culturele Revolutie werd hij uit zijn functie gezet en door zijn collega's aangevallen. "Carolijn Visser heeft het minutieus en subtiel opgeschreven", aldus de NRC.

- **De laatste dingen** van *Jenny Offill* gaat over een 8-jarig meisje voor wie de wereld een wonderbaarlijke plek is. Ze gaat niet naar school, maar krijgt les van haar moeder, vogelkenner en talenwonder, die een fantasierijke geest heeft. Ze weet van hun dorpje aan de rand van een meer een sprookjesland te maken, vol geheime talen, monsters en verjaardagsfeestjes voor de aarde. Maar waar ligt de grens tussen fantasierijk en waanzinnig? De vader van Grace is heel anders: een scheikundeleraar met een rationele natuur. Geen wonder dat het huwelijk geen standhoudt. Maar voor Grace betekent dit dat ze moet kiezen tussen beide ouders. Het is het begin van een bijzondere reis, die haar naar alle uithoeken van het land én van haar verbeelding brengt.

- **Mensen zonder uitstraling** is het debuut van *Jente Posthuma*. Ze schrijft over een stuurloos meisje dat in de schaduw van haar moeder leeft. Moeder overlijdt en dochter blijft met vader over. Hij is hoofd van een psychiatrische inrichting, waar hij psychopaten en depressieven aanraadt om hun bezigheden in afgepaste tijdsblokken in te delen, zodat ze meer controle krijgen over hun bestaan. Zijn dochter geeft hij hetzelfde advies. Trouw schreef erover: "Stralend debuut over een kind uit een disfunctioneel gezin: droge humor, lichte zinnen."

- **Norma** van de Fins-Estse *Sofi Oksanen* gaat in tegenstelling tot eerdere romans niet over de geschiedenis van Estland. Dit keer een duister familiedrama in een fantasierijke omgeving waarin het verleden en heden van Norma met elkaar verweven worden tot een bijzondere roman, een bijna magisch-realistisch soort thriller. Norma lijdt aan een vreemde erfelijke afwijking waarbij haar haar bovenmatig snel groeit. Er hangt een sfeer van wonderlijke krachten omheen en haar moeder heeft het geheim ervan altijd streng bewaakt. Dan komt haar moeder bij een ongeluk om het leven. Toeval? Norma gaat op zoek en neemt een baan in de kapsalon waar haar moeder werkte. Door het verhaal heen stelt Sofi Oksanen allerlei actualiteiten aan de orde.

- Na *Het keukenhuis* heeft *Kathleen Grissom* met **Terug naar het zuiden** een waardig opvolg(st)er geschreven. In de kritieken staat "Adembenemende roman over een gevaarlijke tocht van ontsnapte slaven in 1830." Het verhaal gaat over een jongen, zoon van een plantage-eigenaar en een slavin, die de plantage is ontvlucht en terugkeert om de als slaaf verkochte zoon van zijn hulp te zoeken.

- In **Bijna familie, huishoudsters in het Zuid-Afrikaanse gezin** beschrijft hoogleraar Zuid-Afrikaanse letterkunde *Ena Jansen* een cultuur en geschiedenis aan de hand van de sleutelrol van de huishoudster in het gezin. Decennialang waren huishoudelijke hulpen de enige gekleurde mensen die witte stedelingen enigszins van dichtbij meemaakten en in hun huizen verwelkomden. Vijftien jaar na het einde van de apartheid ging Ena Jansen op zoek naar de sporen van huishoudsters in de Zuid-Afrikaanse literatuur en doet daarvan op intrigerende wijze verslag van. Ze heeft ook, en vooral, oog voor de mens áchter de stereotyperingen.

- In **Er gebeurde dit, er gebeurde dat** bundelt *Kristien Hemmerechts* oude biografische verhalen, waarbij ze opent met het verslag van haar nieuwe ervaringen in het ziekenhuis, waar ze werd behandeld voor borstkanker. Ondanks dat ze compleet werd verlamd door de diagnose, probeert ze zo min mogelijk een patiënt te zijn. Ze blijft lesgeven, gaat op de fiets naar het ziekenhuis en blijft schrijven. In haar werk heeft ze vaker leven en dood in de ogen gekeken. In deze bundel vind je dan ook verhalen over het verlies van haar zoontjes, de moeizame omgang met haar psychisch zieke zus en haar huwelijk met de dichter Herman de Coninck die overleden is.

- Na de dichtbundel uit 2013 verschijnt van *Julia Blackburn* nu weer een roman, **Draad**. Ze vertelt erover dat ze zich pas halverwege het schrijven bewust werd van de vreemde parallel tussen haar eigen leven en dat van haar hoofdpersoon, een visser uit Norfolk. Die laatste wordt op 36-jarige leeftijd te ziek om nog te kunnen werken. Hij begint schilderijen te maken van de zee, de boten en de kustlijn en, bedlegerig als hij is, noodgedwongen ook borduurwerken. Hij sprak nauwelijks en eindigde in een onbeweeglijke toestand, zonder merkbaar bewustzijn. *Draad* is een zeer persoonlijke zoektocht naar een vergeten bestaan, naar het leven en de dood en de vreemde wereld daartussenin.

- **Testament van de Jeugd** is een van de beroemdste autobiografieën uit de tijd van de Eerste Wereldoorlog en was een sensatie toen het in 1933 voor het eerst verscheen. De schrijfster ervan, *Vera Brittain*, werkte als verpleegster dicht bij het front in Frankrijk. Tijdens de oorlogsjaren ontfermde ze zich over ontelbaar veel zwaargewonde jonge mannen, maar verloor zelf haar broer en haar grote liefde. Ze beschrijft haar bewogen en bijzondere leven op passievolle en eerlijke wijze.

- *Mirjam Rotenstreich* (moeder van Tonio) snijdt in haar net verschenen roman **De stalkster** het actuele onderwerp van orgaandonatie aan in een 'bizar' verhaal, geïnspireerd op de mythe van Orpheus en Eurydice. Hoofdpersoon Elsemijn is, op het krankzinnige af, ontroostbaar na de moord op haar grote liefde. Dat hij orgaandonor blijkt, en zijn nog warme lichaam wordt 'leeggeroofd', brengt Elsemijn op een wanhopig idee.

- *Elizabeth Taylor* had een naamgenote, een Engelse schrijfster, die altijd in de schaduw van de beroemde actrice stond. Na haar dood werd ze helemaal niet meer gelezen totdat hedendaagse collega's als Hillary Mantel haar de hemel in prezen. Mede daardoor is nu haar roman **Angel** opnieuw uitgegeven, een wrange tragikomedie over een meisje dat zich ontwikkelt tot schrijfster van kasteelromans die hilarisch ongeloofwaardig zijn, maar door het publiek worden verslonden. Het is eveneens een portret van een eenzame, teleurgestelde vrouw, met momentopnames van haar opkomst, furor en rijkdom, huwelijk en neergang.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

- In 1782 verscheen de 18e eeuwse bestseller *Sara Burgerhart* van *Betje Wolf* en *Aagje Deken*. Het was de eerste

Nederlandse briefroman, bestaande uit brieven die meerdere personages aan elkaar schreven, zonder verteller. De jonge Sara verkent in de destijds moderne roman de grenzen van haar vrijheid. Op 23 oktober organiseert Salon Saffier de voorstelling **Mijn lieve Burgerhart**. De 18e eeuwse Sara wordt er in de 21ste eeuw geconfronteerd met haar ex-huisgenoot en aartsvijand Juffrouw Hartog. Teksten werden bewerkt, er zijn nieuwe teksten geschreven en er is muziek bij

gezocht en geschreven, waarin de hoofdpersonen worden vertolkt door twee sopranen: *“een prikkelende en aantrekkelijke benadering van dit overbekende verhaal”*

Meer info: <http://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=252&nav=2>

- De voorstelling over Sara Burgerhart vindt plaats in het kader van de tentoonstelling **“Omdat ik iets te zeggen had” - Utrechtse schrijfsters uit de negentiende eeuw**. In het al eerder genoemde internationale HERA-project is een groep literatuurhistorici bezig om het werk van 19e-eeuwse schrijfsters terug te vinden en te herwaarderen. Bij de tentoonstelling in de Utrechtse Centrale Bibliotheek (18 oktober t/m 14 november) gaat het vooral om bekende en minder bekende Utrechtse schrijfsters als Ina Boudier-Bakker, Petronella Moens, Johanna van der Woude, Christine Doorman, Codien Zwaardemaker, Melati van Java, Anna Maria van Schurman en Belle van Zuylen

Meer info: <http://www.bibliotheekutrecht.nl/agenda/expositie-omdat-ik-iets-te-zeggen-had.html>

 - Op 18 oktober organiseert het Literatuurhuis een avond rond de documentaire **De ontdekking van de wereld** (2015) over het leven van Braziliaans-Joodse schrijfster *Clarice Lispector*. Sinds de herontdekking dit jaar van haar gelijknamige zelfportret en van haar biografie staat ze weer volop in de belangstelling. En begrijpelijk, in haar eigen land is ze een halve heilige. Ze staat bekend als een intelligente excentrieke vrouw met een leven vol uitschieters, naar boven en beneden, die zich ondanks een lange ballingschap en persoonlijke problemen uitgroeide tot een groot schrijfster. Meer info: <http://www.hetliteratuurhuis.nl/agenda/812/>

- In Tivoli Vredenburg treedt op 8 oktober de Nederlandse singersongwriter **Sabrina Starke** op. In 2015 verscheen haar vijfde album, met de iconische hoes waarop 36 zwarte vrouwen staan die haar hebben geïnspireerd. “Het is soul met de ‘s’ van super”, zo staat op de website. Op 16 oktober komt voormalig ‘princess of pop’, de Engelse zangeres Kim Wilde, nummers zingen van haar net nieuwe album en daarnaast onverwoestbare klassiekers. Meer info: <https://www.tivolivredenburg.nl/nl/>

- Op 8 oktober luidt de Schiedamse Ketelfactory het nieuwe seizoen in met een solo-tentoonstelling van beeldend kunstenaar **Sharon Houkema**, *‘Is there life after lifestyle?’*. “Waarom zou ik mijn tentoonstellingsruimte opruimen als de wereld één grote puinhoop is?” is een beeldend citaat van haar zorgen omtrent de ecologische vernietiging als gevolg van (over-)consumptie en materialistisch gewin. In haar solo- tentoonstelling wil ze niet alleen reflecteren op de wereldwijde ecologische crisis, maar ook alternatieven aanreiken die wegvoeren van een destructieve levensstijl, en doet dat middels poëtische als kritische installaties.

Meer info: <http://www.deketelfactory.nl/tentoonstelling/nu/>

- Op 22 oktober wordt in galerie Oosthem (vlakbij Sneek) de tentoonstelling geopend *Het spoor terug* van kunstenares **Liesbeth Takken**. Haar werk kent zowel heel lichamelijke als heel spirituele kanten, waarbij ze haar leven als vrouw en als bewoonster van deze aarde vorm geeft. Dat is bij deze tentoonstelling ook terug te zien. Er zal deels niet eerder vertoond werk getoond worden, verdeeld in 4 tijdvakken, vanaf de jaren '80 tot heden. Om 15 uur is er een inleiding met harpmuziek.

Zie ook: <http://liesbethtakken.com/index.php>

Bibliotheek-nieuws

- Afgelopen maand is Moyra Haaxma van de Utrechtse vrijwilligerscentrale bij ons langs geweest. Ze noemde de vrouwenbibliotheek een ‘goudmijn’ (figuurlijk gesproken dan). Altijd leuk om te horen natuurlijk. Jonna en ik hebben een prettig gesprek met haar gehad, adviezen gekregen en inspiratie opgedaan voor hoe we de vrouwenbibliotheek beter herkenbaar kunnen maken. Ook hebben we allerlei andere ideeën opgedaan voor activiteiten en begeleiding.

- Er is nog plaats in de nieuwe (avond)leesgroep en (middag)poëziegroep.

Voor meer

informatie: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/08/10/leesgroep-recente-literatuur/> en <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/07/29/wil-je-meedoen-in-een-nieuwe-poeziegroep-overdag/> of stuur een mailtje naar info@vrouwenbibliotheek.nl

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Een klein leven van Hanya Yanagihara, *Runa* van Vera Buck, *MaddAddam* van Margaret Atwood, *Dagen van honger en ellende* van Neel Doff, *Searching for paradise* van Arita Baaijens.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/09/01/spaar-de-spotvogel-door-harper-lee/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/09/16/etta-otto-russell-james-door-emma-hooper/>
<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/09/19/khomeini-sade-en-ik-door-abnousse-shalmani/>
<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/09/27/ga-heen-zet-een-wachter-door-harper-lee/>

De leenbijdrage voor 2016 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer *NL71 INGB 0009 2669 95* ten name van *Stichting Es Scent* o.v.v naam en 'leenbijdrage 2016'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Vanaf 1 oktober betaal je € 10,- voor de rest van het jaar.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 27 september 2016

Mei (opening)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Afgelopen maand zijn er weer zoveel nieuwe boeken uitgegeven dat het moeilijk was om te beoordelen welke titels het meest vermeldenswaard zouden zijn. Daarom heb ik weer een keer besloten minimaal te selecteren. Het is een hele lijst geworden, over heel verschillende onderwerpen, in vrij willekeurige volgorde. Meerdere titels worden van harte aanbevolen. Ik hoop dat er voor ieders gading iets bij is.

✘ Maar eerst iets anders: ondanks dat de eerste voorstellingen pas in juni weer op het programma staan, wil ik iedereen nu alvast attent maken op de nieuwe opstart van **Salon Saffier**. Voor wie het nog niet kent, Salon Saffier is een klein literair theater, dat afgelopen december 20 jaar bestond. Het theater is destijds in Den Haag van start gegaan en verzorgt sinds 2000 in Utrecht heel gevarieerde voorstellingen over literair historische onderwerpen. Op 3 juni worden twee decennia literair erfgoed op het podium feestelijk gevierd met een Jour de fête in Wijde Doelen 8A. Binnenkort zal het programma van die dag hier te vinden zijn: <http://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=246&nav=2>

Op 4 en 5 juni volgt een voorstelling over het leven en werk van de Amerikaanse dichteres **Emily**

Dickinson (1830-1886). Deze ode is samengesteld aan de hand van haar gedichten, brieven en biografische gegevens. De titel *Teruggeroepen* is ontleend aan een kort briefje dat ze schreef aan haar lievelingsnichten, *Called back*. Deze ✘ tekst staat ook op haar grafsteen. Dood en eeuwigheid zijn haar voornaamste onderwerpen, maar ook lof op de natuur en de liefde. Haar gedachten en vergelijkingen zijn origineel en tijdloos, en daardoor ook nu nog actueel en oorspronkelijk. In de voorstelling zullen gedichten en briefteksten, die tegenwoordig beiden genoemd worden, afgewisseld worden met 'Lieder ohne Worte' van Felix Mendelssohn. Meer info: <http://www.salonsaffier.nl/Programma+informatie.php?id=247&nav=2>
Meer info over Salon Saffier: <http://www.salonsaffier.nl/Over+Salon+Saffier.php?nav=>

Met de herdenkingen op 4 en 5 mei deze week wil ik een drietal boeken onder de aandacht brengen.

✘ **Twintig minuten** is vorig jaar uitgebracht, en geschreven door Chaja Polak. Decennia nadat ze Auschwitz heeft overleefd staat een vrouw op het punt om haar man en haar dochter iets te vertellen over wat haar in het kamp is overkomen en wat ze al die tijd al met zich meedraagt. In dit literaire kleinood worden haar mijmeringen gevolgd en hoe het zou zijn die te delen met haar geliefden. Subtiel beschreven, soepel leesbaar en belangrijke vragen oproepend. Zie de recensie op onze website: <http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/03/04/twintig-minuten-door-chaja-polak/>

Laat mij gaan moeder van Helga Schneider is 10 jaar geleden uitgebracht en bevat het autobiografische relaas van een dochter. Op jonge leeftijd worden zij en haar broertje door hun moeder in de steek gelaten omdat die voor de SS als ✘ kampbewaakster in concentratiekampen gaat werken. Wanneer haar moeder in een verpleeghuis woont, wisselend in de

war en helder is, en elke dag haar laatste kan zijn, zoekt Helga haar nog een keer op. Ondanks haar afkeer en twijfels (o.a. overgehouden aan het enige eerdere bezoek zo'n 20 jaar geleden) wil ze antwoord krijgen op haar vragen. Die antwoorden blijken nog altijd schokkend te zijn. Even schokkend is het om te zien hoezeer dochter Helga, ondanks alles, haar moeder maar moeilijk kan weerstaan. Als je iets wilt lezen over de invloed van een moeder-dochter-relatie.

✘ **Charlotte, Dagboek bij een film** is uit 1981. In 1976 begon Judith Herzberg, samen met regisseur Frans Weisz, een onderzoek naar het leven van Charlotte Salomons. Het filmscenario dat ze daarna schreef is op dit leven, maar vooral op Charlotte's werk gebaseerd. Judith Herzberg heeft het grootste deel van de opnamen bijgewoond en in een dagboek haar ervaringen genoteerd, van de emoties die het uitbeelden van scènes in het fascistische Duitsland opriep en van het zoeken naar locaties. Zelf heeft ze samen met haar broer en zus destijds uit kamp Westerbork weten te ontsnappen en de rest van de oorlog ondergedoken gezeten. Haar dagboek eindigt op de laatste opname-dag van de film.

Onlangs uitgebrachte titels:

- Er werd al een tijd naar uitgekeken, de dagboeken van Doeschka Meijsing, maar de samenstellers hadden het project een beetje onderschat. Nu is het eerste deel in de reeks Privédomein verschenen onder de titel **En liefde in mindere mate**. Doeschka Meijsing (1947-2012) was een van de belangrijkste schrijfsters eind 20e eeuw. Al vanaf haar 14e hield ze een dagboek bij en deed verslag van haar verliefdheden en vriendschappen, haar reizen en ruzies, de boeken die ze las en de ernstige depressies waar ze aan leed. Het geeft een goed beeld van enerzijds haar zich ontwikkelende schrijverschap en anderzijds de ontwikkeling van een intellectuele vrouw in de woelige jaren 60-70-80.

✘- Van de Engelse schrijfster Hilary Mantel is de vertaling een andere vorm van levensbeschrijving verschenen. Deze autobiografie, die ze al in 2003 heeft geschreven, draagt de titel **De geest geven** en begint in 2000 na de plotselinge dood van haar stiefvader. Die gebeurtenis is de start van herinneringsproces naar haar vroege jeugd. Haar leven is overduidelijk niet over rozen gegaan, maar over veel voor de hand liggende onderwerpen schrijft ze slechts korte stukken. Andere vroege herinneringen en fantasieën beschrijft ze uitvoerig op een manier die Katja de Bruin doet zeggen dat Hilary Mantel persoonlijk drama weet om te smeden tot grootse literatuur. Grootse literatuur die de opmaat werd voor de trilogie van *Wolf Hall* en *Het boek Henry*. Hierbij haar interview met Katja de Bruin, het enige dat ze onlangs hier heeft gegeven: <http://www.vpro.nl/boeken/artikelen/vpro-gids/2016/april/18-een-geheugen-als-een-boek.html>

- Rosemary Sullivan heeft jarenlang onderzoek gedaan voor haar genuanceerde en goed onderbouwde biografie **De dochter van Stalin**, ofwel Svetlana Alliloejeva/Stalinova (1926-2011), een van de meest nomadische vrouwen van de 20e eeuw. Haar woelige leven was onvermijdelijk getekend door haar vader en de geschiedenis. Even onvermijdelijk was het dat ze ingezet zou worden voor politieke doeleinden. Aan beide zijden van het IJzeren Gordijn was ze bruikbaar. Ze moest als individu wijken voor het grotere, gemeenschappelijke belang. Daarnaast had bijna iedereen zijn/haar oordeel over haar klaar.

✘- **Een klein leven** van de Amerikaanse Hanya Yanagihara was bij DWDD het onovertroffen boek van de maand, eigenlijk het boek van het jaar. "Het boort je door de ziel. Een mokerslag". Het gaat over vier jongens die elkaar ontmoeten op de universiteit. Een van hen is fysiek gehandicapt, heeft een schrikkelijk verleden en is teruggetrokken. De andere jongens proberen zijn pijn te verlichten, maar dat (b)lijkt onmogelijk. Het schokkende verleden van de jongen enerzijds en de liefde, het mededogen en de onvoorwaardelijke vriendschap anderzijds vormen een groot contrast. Het boek wordt besproken in louter superlatieven.

- De nieuwe roman **Schittering** van de Italiaanse schrijfster Margaret Mazzantini gaat over twee jongens (in het heden) die meer voor elkaar voelen dan alleen vriendschap. Desondanks kiezen ze voor een normaal leven, want liefde tussen twee mannen kan niet in hun omgeving. Het mooie en schrijnende verhaal volgt hun beider levens, en ook hun dubbelleven, want ze blijven elkaar op verschillende momenten zien. Margaret Mazzantini vertelt het in een mooie dromerige schrijfstijl.

✘- **De zigeunergodin** is de debuutroman van de Indiase schrijfster Meena Kandasamy, die te gast was op het ILFU vorig weekend. Onderwerp is een waargebeurde massamoord in India in 1968. Minstens 44 mensen, vooral vrouwen en kinderen van stakende arbeiders op het platteland, werden vermoord door een bende die naar alle waarschijnlijkheid was op gezet door grootgrondbezitters die de staking wilden breken. Het is geen droge beschrijving van feiten, maar experimenteel en vernieuwend, waarbij de massamoord op verschillende manieren wordt belicht en de link gemaakt wordt naar het moderne India waar geweldadige onderdrukking op basis van klasse en kaste nog steeds plaatsvindt.

- Met de "filosofische sekskomedie" *De rotskruiper* ontstond in november vorig jaar rond de Amerikaanse schrijfster Nell Zink (vorige weekend ook te gast op het ILFU) een bescheiden hype. **Misplaatst** is haar 2e roman, die snel gevolgd is.

Eerstejaarsstudente Peggy is lesbisch maar wordt stapelverliefd op haar hoogleraar poëzie, die zelf homoseksueel is. Ze trouwen, vooral omdat zij zwanger is en het 1966 is, maar het huwelijk is al snel gedoemd te mislukken. Na 10 jaar vlucht Peggy met haar 3-jarige dochter. Die komt jaren later haar oudere broer tegen als ze gaat studeren. Er worden lastige thema's aangeroerd, die vaak vermakelijk beschreven worden. Opmerkelijk is dat de kritieken erg uit elkaar lopen, van razend enthousiast tot wonderlijk of zielloos. Een recensie uit de

nrc: <http://www.nrc.nl/handelsblad/2016/02/12/alles-is-belachelijk-vooral-dichters-1587465>

✘ De Amerikaanse schrijfster, journaliste en filmcritica Renata Adler was eveneens te gast op het ILFU, waar ze werd geïnterviewd door een enthousiaste fan, Niña Weijers. Samen met Simone de Beauvoir en Hannah Arendt (die ook haar mentor was) behoort ze tot de grote vrouwelijke essayisten van de jaren 60 en 70. *Speedboat* was in 1976 haar debuut en is dit voorjaar als **Speedboot** voor het eerst in een Nederlandse vertaling verschenen. Het bevat veel van Renata's eigen ervaringen als schrijfster en is meer een collage van observaties dan een roman met een plot. Een journaliste begeeft zich in stedelijk Amerika en beschrijft het leven van de diverse verzameling types die ze aantreft.

- De gerenomeerde Franse kunsthistorica Catherine Millet werd bij ons vooral bekend door haar *Het seksuele leven van Catherine M.* In **Droomjeugd** is ze verder in haar verleden gedoken, haar jeugd in een voorstad van Parijs. Het is een poging te begrijpen hoe ze iemand is geworden die nieuwsgierig en onbevooroordeeld voortdurend exact onder woorden wil brengen wat ze ziet. Fictie werd een schuilplaats om zich in terug te trekken uit haar omgeving met ruziënde ouders en geestelijk geweld. Van een afstand kon ze alles aandachtig observeren.

✘ **Onheilig** is de goed ontvangen debuutroman over een moeder-zoonrelatie van columniste en korte verhalen-schrijfster.

Een 50-jarige man heeft zijn moeder twee jaar niet gezien en dat bevalt hem uitstekend. Wanneer hij hoort dat ze ernstig ziek is, kan hij desalniettemin niet anders dan contact met haar opnemen. Moeder's therapeut heeft haar opgedragen een dagboek bij te houden, een vondst, waarin ze zichzelf en de mensen om haar heen fileert.

- Het 6e deel van Nicci French's thrillerserie rond psychotherapeute Frieda Klein is verschenen. **Als het zaterdag wordt** speelt zich af rond een 32-jarige vrouw die al 12 jaar opgesloten zit in een psychiatrische inrichting omdat ze haar familie met messteken zou hebben vermoord. Frieda Klein krijgt het verzoek haar te onderzoeken.

- **Er stond een vrouw in de tuin** is een verzameling essays 'over de rol van vrouwen in het Nederlandse landschap'. Het begint 7000 jaar geleden en belicht de rol van vrouwelijke tuin- en landschapsarchitecten, boerinnen die hun kennis over planten doorgaven, en van prinsessen en grootgrondbezitters die het landschap wilde vormgeven. Anne Mieke Backer geeft aandacht aan paradijzen die door vrouwen zijn gecreëerd. Terwijl dat ene paradijs toch door een vrouw verloren is gegaan, zo is ons verteld.

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten

✘ Op 1 mei, tijdens de culturele zondag over (de geschiedenis van) vluchtelingen in Nederland, komt **Annelies**

Verbeke in het Literatuurhuis vertellen over haar nieuwste roman *Dertig dagen*. De kracht van (haar) fictie is dat een auteur in de hoofden van vluchtelingen kan kruipen. Annelies Verbeke volgt in *Dertig dagen* een van oorsprong Senegalese man die sterk vervlaamst is. Op onze website staat er een recensie over door Kyrá.

Meer

info: <http://www.hetliteratuurhuis.nl/agenda/796/> en <http://vrouwenbibliotheek.nl/2015/10/05/dertig-dagen-door-annelies-verbeke/>

- De hele zomer, zelfs tot 8 januari 2017, is in het Fries Museum de tentoonstelling *Ancient Light* van textiel/viltkunstenares **Claudy Jongstra**. Te zien is haar beste werk van de afgelopen jaren en tevens de nieuwe richting in haar (internationale) carrière. Als bezoeker kun je, alsof je in haar atelier bent, alle stadia van het creatieve proces meebeleven. Niet alleen het resultaat is voor haar van belang, maar ook alle stappen van het ambachtelijke productieproces. Daarom heeft ze het geheel in eigen beheer en wil er mee bijdragen aan een mooiere en gezondere wereld. Voor deze tentoonstelling heeft ze een groot nieuw ruimtelijk textielwerk gemaakt, dat afwijkt van haar bestaande wandkleden en kostuums in vilt.

Meer info: <http://www.friesmuseum.nl/tentoonstellingen/claudyjongstra>

- Op 14 mei wordt in het Stedelijk Museum voor Hedendaagse Kunst in Assen een overzichtstentoonstelling geopend van ✘ het werk van **Liesbeth Takken**. Tevens zal het boek **Sporen van Mensheid** gepresenteerd worden, een overzicht van 25 jaar kunstenaarschap. Na in 1990 te zijn afgestudeerd als beeldhouwster heeft Liesbeth een heel divers, eigen en krachtig oeuvre opgebouwd: aquarellen, tekeningen, installaties, en landschapskunst die vaak tot stand is gekomen met

inzet van kinderen en/of volwassenen. Haar werk kent zowel heel lichamelijke als heel spirituele kanten, waarbij ze haar leven als vrouw en als bewoonster van deze aarde vorm heeft gegeven.

Meer info: <http://sporenvanmensheid.nl> en <http://www.liesbethakken.com/index.php>

- In mei in Amsterdam en in juni in Utrecht organiseert de Vrije Academie een korte collegereeks over **Les Femmes Impressionistes**. Karin Haanappel zal in 3 ochtenden vertellen over de (vergeten) vrouwelijke impressionisten die een belangrijk deel uitmaakten van de bekende stroming in hun tijd. Berthe Morisot heeft er van het begin af aan deel van uit gemaakt. Door de Amerikaanse Mary Cassatt is het impressionisme populair geworden in de V.S., en ook de jong gestorven Eva Gonzalès en Marie Braquemont zijn om meerdere redenen van belang geweest.

Meer info: <https://www.vrijeacademie.nl/5639/uitgebreid-zoeken/korte-collegereeks-les-femmes-impressionistes/>

- Op 22 mei komt Paulien Cornelisse naar de Centrale Bibliotheek om voor te lezen uit en te praten over haar fictiedebuut **De verwarde cavia**. Het verhaal gaat over een cavia die op de afdeling Communicatie werkt en laat een keur aan collega's voorbijkomen. Een spiegel voor menige werkplek?

Meer info: <http://www.bibliotheekutrecht.nl/agenda/de-verwarde-cavia.html>

- In samenwerking met het Nederlands Letterenfonds organiseert Wintertuin vier eenmalige leesclubs in Nijmegen, Groningen, Utrecht en Rotterdam. Het gaat om boeken van een nieuwe lichting debutanten. Club debuut vindt op donderdagavond 26 mei plaats in Utrecht. Besproken zullen worden **Het nieuwe land** van Eva Vriend (een familiegeschiedenis in de 'strijd' om een plek in de nieuwe provincie Flevoland) en **De hemel boven Parijs** van Bregje Hofstede (over een Sorbonne-professor in de kunstgeschiedenis en een Nederlandse uitwisselingsstudente).

Meer info: <http://www.wintertuin.nl/clubdebuut/>

Bibliotheek-nieuws

- Komende eerste donderdag van de maand 5 mei is het hemelvaartsdag en bevrijdingsdag. Daarom hebben we besloten om deze keer op de eerste woensdag open te gaan, dus op 4 mei van 10u tot 14u.

 Sinds een paar maanden is de vrouwenbibliotheek partner van het Utrechtse Literatuurhuis, samen met een vijftiental winkels of instellingen die literaire activiteiten ondernemen of uitdragen. Elke maand wordt de Literaire Ladder uitgebracht met daarin informatie over wat er op literatuurgebied te doen is in Utrecht. Onze activiteiten zullen er ook in opgenomen worden. Een papieren exemplaar van de LILA is bij ons verkrijgbaar. Wij hopen dat dit partnerschap uitnodigt tot wederzijdse samenwerking met de verschillende organisaties.

- Het catalogiseren op de vrijdag wordt nog steeds vervolgd. Dat betekent dat de bibliotheek voorlopig regelmatig op vrijdagmiddag open zal zijn. Voor de meest recente informatie hierover de kalender op onze

website: <http://vrouwenbibliotheek.nl/kalender/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

Superduif van Esther Gerritsen, *Manderly voor altijd* van Tatiana de Rosnay, *Pluche* van Femke Halsema, *Honolulu King* van Anne Gine Goemans, de nieuwe uitgave van *Je wist het toch* van Josepha Mendels en over haar: *Josepha Mendels* van Sylvia Heimans (2016) en *Josepha Mendels* van Max Nord (1991).

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/04/07/rode-liefde-door-jennie-rooney/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/04/18/verloren-taal-door-bronja-prazdny/>

<http://vrouwenbibliotheek.nl/2016/04/21/leven-tot-elke-prijs-door-kristina-sandberg/>

De leenbijdrage voor 2016 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2016'. Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

